

ARCHIV NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

VÁCLAV NEBESKÝ **(* 1889 - † 1949)**

Inventář osobního fondu

Časové rozmezí fondu: 1919-1948

Značka fondu: 31

Číslo evidenčního listu NAD: 28

Evidenční číslo inventáře: 80

Zpracovala: Alena Hájková, Lucie Večerníková

Místo: Praha 1993

Václav Nebeský (1889-1949)

Václav Nebeský byl český historik umění, obchodník s obrazy, knihovník Akademie umění, publicista, výtvarný kritik a profesor estetiky a dějin umění na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Studoval na Filosofické fakultě Univerzity Karlovy, v letech 1909–1910 na pařížské Sorbonně a 1911–1913 na Ecole de Louvre. Jako historik umění a kritik přispíval do časopisů Kmen, Červen, od roku 1919 spolupracoval s týdeníkem Tribuna a redigoval časopis Volné směry.

V polovině roku 1924 odjel do Paříže, kde organizoval výstavu československého moderního umění a později posílal pravidelné poznámky, články a větší studie do různých tiskovin. V Paříži vydal také velmi významné dílo *L'art moderne tchécoslovaque* (1937).

Na podzim 1938 se definitivně vrátil domů. Většinu času věnoval úsilí o propracování teoretického systému, který pak jako profesor výtvarné estetiky přednášel od roku 1945 na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze. Ovlivnil celou řadu mladých umělců, kteří v té době studovali v ateliéru sochařství Josefa Wagnera a malířských ateliérech Františka Tichého a Emila Filly.

Václav Nebeský se nezabýval přímo dějinami umění, ale výtvarnou kritikou, teorií umění a estetikou. Významně zasáhl do hodnocení tvorby 20. století. Jako citlivý a přesný analytik dospěl k závěrům, které si udržely platnost i v následujících letech. Měl blízko ke generaci Tvrdošíjných a kromě českých autorů (Jan Preisler, Josef Čapek, Bohumil Kubišta, J. V. Myslbek, Otakar Kubín, Václav Špála, František Tichý, Josef Šíma) se podrobně zabýval moderním francouzským uměním (Paul Cézanne, Vincent van Gogh, Georges Seurat, André Derain, Pablo Picasso).

Literatura

- Chalupecký Jindřich, V. Nebeský o moderním umění a jeho -ismech, Světozor 34 (1934), č. 22.
Novák Luděk, Nebeský Václav, Encyklopedie českého výtvarného umění, Praha 1975, str. 331–32
Encyklopedie českého výtvarného umění, 1975
Kulturní adresář ČSR (Biografický slovník žijících kulturních pracovníků a pracovníc), 1936
Nová encyklopedie českého výtvarného umění (N-Ž), 1995
Slovník českých a slovenských výtvarných umělců 1950 - 2002 (IX. Ml - Nou), 2002

Vývoj a dějiny archivního fondu

Sbírka dokladů k výtvarným umělcům byla získána v letech 1964-1972 nákupem od podniku Kniha, n. p.

Archivní charakteristika fondu

Soubor archiválií tvoří především korespondence českých výtvarných umělců s výtvarným kritikem Václavem Nebeským. Mezi malíři se ve fondu nacházejí např. Josef Čapek, Hugo Boettinger, Bohumír Dvorský, Jaroslav Grus, Miloslav Holý, Václav Rabas či Václav Špála. Všestranně založené umělce zastupují třeba Jan Bauch či Emila Filla.

Záznam o uspořádání fondu a sestavení pomůcky

Inventář byl vytvořen v souladu se Zásadami pro zpracování osobních archivních fondů a pro psaní jejich inventářů, platných ve shodě s prováděcí vyhláškou č. 645 zákona č. 499/2004 Sb. O archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů. Jednotlivé položky jsou řazeny abecedně dle příjmení umělců. V rámci vnitřní skartace byly vyřazeny pomocné obálky a desky. Fond zpracovala v roce 1993 Alena Hájková, v roce 2016 revidovala a doplnila Lucie Večerníková. Je uložen pod přírůstkovými čísly AA 1067 (původně ve fondu Varia), AA 1523-1534, AA 1538-1540, AA 1553-1568, AA 1714-1729, AA 1817, AA 2608-2609, AA 2740-2743, AA 2747-2748.

Inv. č.	Obsah	Počet ks/ll	Časový rozsah	Př. č. AA	Č. kart.
Korespondence přijatá – jednotlivci (adresáti na druhém místě a v nominativu)					
1	Bauch Jan [Praha], 18. 8. 1931 (dopisnice) Praha, 28. 4. 1933 Praha, 31. 3. 1934 Praha, 15. 5. 1934, přiložena obálka b. m., 30. 5. 1934 b. m., 9. 6. 1934 Moravská Ostrava, 18. 6. 1934 Praha, 28. 6. 1934 b. m., 27. 7. 1934 b. m., 28. 11. 1934	19 ll 1 ob.	1931-1934	1555, 1556, 1565, 1714	1
2	Boettinger Hugo [Praha], 30. 1. 1919, přiložena obálka	2 ll 1 ob.	1919	1562	1
3	Čapek Josef b. m., 30. 3. 1935 [Praha, b. d.] (dopisnice) b. m., b. d.	3 ll	1935	1538, 1715	1
4	Černý Karel [Praha], 27. 9. 1947	1 list 1 ob.	1947	1716	1
5	Dufy Raoul Paris (Paříž), 29. 11. 1934 Paris (Paříž), 9. 1. 1935 Paris (Paříž), 21. 1. 1935	5 ll	1934-1935	1539	1
6	Dvorský Bohumír b. m., 26. 2. 1944 Svatý Kopeček, 11. 1. 1946 Svatý Kopeček, 6. 12. 1946 b. m., 13. 3. 1947 b. m., 9. 10. 1947 b. m., b. d.	8 ll	1944-1947	1557, 1717	1
7	Dvořák František b. m., 10. 7. 1946	2 ll	1946	1718	1
8	Filla Emil b. m., 16. 6. 1926 Praha, 5. 11. 1931 Praha, 17. 4. 1933 Praha, 10. 1. 1935 Praha, 18. 2. 1935 b. m., 26. 2. 1935 Praha, 1. 3. 1935 b. m., 27. 3. 1935 Praha, 4. 5. 1935	15 ll	1926-1935	1525, 1563, 2608	1

9	Fulla Ludovít Bratislava, 15. 5. 1933 Bratislava, 23. 3. 1937, přiložena obálka	2 ll 1 ob.	1933-1937	1528	1
10	Grus Jaroslav Pardubice, 22. 4. 1938 Pardubice, 20. 12. 1940, přiložena obálka [Pardubice], 19. 6. 1941, přiložena obálka b. m., 10. 9. 1941 [Pardubice, 21. 6. 1941] (dopisnice) [Pardubice], 4. 7. 1941 (dopisnice) [Pardubice], 24. 10. 1941 (pohlednice) [Pardubice, 11. 12. 1941] (dopisnice) b. m. 13. 7. 1942 b. m., 22. 3. 1945 Praha, 9. 11. 1945 b. m., b. d.	13 ll 2 ob.	1938-1945	1532, 1556, 1719	1
11	Gutfreund Otto [Praha], 19. 4. 1921, přiložena obálka Praha, 14. 2. 1924 (dopisnice)	3 ll 1 ob.	1921-1924	1560, 2742	1
12	Holý Miloslav Helvíkovice, 7. 9. 1934 Praha, 22. 9. 1934 Praha, 8. 10. 1934 Praha, 19. 12. 1934 Praha, 4. 2. 1935 Praha, 24. 2. 1935 Praha, 28. 4. 1935 Praha, 5. 5. 1935 Nymburk, 19. 2. 1935 Praha, 26. 9. 1935	10 ll	1934-1935	1527	1
13	Chalupecký Jindřich Praha, 6. 12. 1945	1 list	1945	1720	1
14	Kars George Paris (Paříž), 6. 5. 1934	1 list	1934	1523	1
15	Kremlička Rudolf [Praha, 16. 2. 1924] (dopisnice) Praha, 2. 3. 1924 b. m., 6. 3. 1924 Praha, 7. 3. 1924, přiložena obálka Praha, 18. 3. 1924 (dopisnice) Praha, 23. 3. 1924 [Praha, 1. 4. 1924] (dopisnice) Praha, 8. 4. 1924, přiložena obálka [Praha], 15. 4. 1924 (dopisnice) [Praha], 19. 4. 1924 (pohlednice) [Praha], 19. 4. 1924 (dopisnice) Praha, 24. 4. 1924, přiložena obálka Praha, 14. 5. 1924, přiložena obálka	73 ll 7 ob.	1924-1932	1553, 1721, 2741	1

- [Jasina], 10. 6. 1924 (pohlednice)
 Praha, 15. 6. 1924
 Praha, 21. 6. 1924 (dopisnice)
 Praha, 27. 6. 1924, přiložena obálka
 Rokytnice, 3. 8. 1924
 Praha, 7. 8. 1924 (dopisnice)
 Rokytnice, 13. 8. 1924, přiložena obálka
 Hradec Králové, 28. 8. 1924 (dopisnice)
 Praha, 11. 10. 1924 (dopisnice)
 [Praha], 27. 11. 1924 (dopisnice)
 Praha, 9. 12. 1924
 Praha, 15. 12. 1924
 Praha, 27. 12. 1924 (dopisnice)
 [Praha, 30. 12. 1929] (pohlednice)
 Praha, 2. 1. 1925 (dopisnice)
 Praha, 18. 1. 1925
 [Praha], 11. 3. 1925 (dopisnice)
 Praha, 14. 4. 1925
 Praha, 6. 5. 1925
 Praha, 29. 5. 1925, přiložena obálka
 b. m., 30. 6. 1925
 [Praha], 11. 8. 1925 (pohlednice)
 nezjištěno, 14. 9. 1925
 [Praha, 23. 11. 1925] (dopisnice)
 Praha, 26. 11. 1925
 Praha, 1. 6. 1927
 [Praha], 26. 7. 1927 (dopisnice)
 Praha, 19. 10. 1931
 Praha, 23. 2. 1932
 [Paříž], 1. 3. 1932 (fran.)
 Praha, 27. 8. 1932
 b. m., b. d.
 b. m., b. d.
- 16 **Kuba Ludvík** 3 ll 1921-1947 1567, 1
 b. m., 19. 12. 1921 1 ob. 1722
 [Praha], 30. 3. 1947, přiložena obálka
 b. m., b. d.
- 17 **Kubín Otokar** 18 ll 1933-1935 1534 1
 [Paris (Paříž), 12. 4. 1933] (zálepka) 1 ob.
 Simiane, 29. 8. 1933 (pohlednice)
 Simiane, 14. 10. 1933
 Simiane, 29. 10. 1933
 Simiane, 25. 11. 1933
 Simiane, 15. 6. 1934
 Simiane, 12. 8. 1934
 b. m., 1934, pouze obálka
 Viens, 9. 9. 1935
 Simiene, b. d.
 b. m., b. d. (5x)

18	Kubišta František Brno, 22. 5. 1940 Brno, 9. 7. 1940 Brno, 13. 1. 1941	5 ll	1940-1941	1559	1
19	Kupka František b. m., 18. 8. 1923 (roztržený) b. m., 2. 6. 1933 (fran.) b. m., [1933] (pohlednice) [Puteaux], 28. 1. 1936, přiložena obálka (fran.) b. m., 9. 12. 1936	5 ll 1 ob.	1923-1936	1529, 2748	1
20	Menšík Stanislav Svatý Kopeček, 1. 10. 1947	1 list	1947	1723	1
21	Mizera Otto Praha, b. d.	1 list	b. d.	1724	1
22	Muzika František b. m., 1. 9. 1933 b. m., 28. 12. 1936	2 ll	1933-1936	1530	1
23	Procházka Antonín Brno, 24. 4. 1933 Brno, 11. 11. 1933 b. m., 21. 7. 1941	4 ll	1933-1941	1531	1
24	Rabas Václav b. m., 22. 6. 1932 b. m., 16. 11. 1932 Praha, 25. 4. 1933 b. m., 10. 5. 1933 b. m., 13. 5. 1933 Praha, 18. 10. 1933 Praha, 3. 11. 1933 b. m., 10. 11. 1933 Praha, 12. 12. 1933 b. m., 7. 2. 1934 b. m., 17. 2. 1934 Praha, 19. 2. 1934 b. m., 12. 3. 1934 Krušovice, 8. 7. 1935 b. m., 25. 11. 1936 b. m., 24. 2. 1937 Praha, 30. 8. 1939 Krušovice, 26. 6. 1941 (zálepka) Krušovice, 23. 7. 1941 (pohlednice) b. m., 22. 11. 1947 b. m., b. d. b. m., b. d. (navštívenka) b. m., b. d.	38 ll	1932-1947	1540, 1558	1
25	Sedláček Vojtěch b. m., 9. 5. 1933	2 ll	1933	1566	1

Javornice v Orlických Horách, 3. 8. 1933

26	Špála Václav Praha, 17. 4. 1925 [Praha, 16. 12. 1929] (pohlednice) [Praha, 11. 11. 1931] (pohlednice) [Praha, 9. 6. 1932] (pohlednice) [Praha, 2. 8. 1932] (pohlednice) [Praha, 6. 8. 1932] (pohlednice) Praha, 20. 11. 1933, přiložena obálka [Praha, 21. 12. 1933] (pohlednice) [Praha, 14. 8. 1934] (pohlednice) [Praha, 4. 10. 1934] (pohlednice) b. m., b. d. (pozdvánka na výstavu)	13 ll 1 ob.	1925-1934	1524, 2740	1
27	Slaviček Jan b. m., 31. 5. 1926 (dopisnice) b. m., 5. 5. 1935 Praha, b. d. Praha, b. d. Praha, b. d.	7 ll	1926-1935	1533, 1568, 2747	1
28	Štýrský Jindřich b. m., b. d. (navštívénka Toyen)	1 list	b. d.	1561	1
29	Tittelbach Vojtěch b. m., b. d.	1 list	b. d.	1725	1
30	Troup Václav b. m., 2. 9. 1947	1 list	1947	1726	1
31	Uždil Jaromír Paříž (Paris), 30. 11. 1945 (pohlednice)	1 list	1945	1727	1
32	Zrzavý Jan Paříž (Paris), 7. 12. 1923 Paříž (Paris), 13. 3. 1924 Paříž (Paris), 16. 3. 1924 (dopisnice) Paříž (Paris), 28. 3. 1924 Paříž (Paris), 25. 11. 1948	6 ll	1923-1948	1554, 1728, 2609, 2743	1
Korespondence přijatá - korporace					
33	Umělecká beseda Praha, 24. 4. 1941	2 ll	1941	1564	1
Korespondence – odeslaná (adresát na druhém místě v nominativu)					
34	Nebeský Václav – Filla Emil Paříž (Paris), 28. 4. 1933 (koncept) Paříž (Paris), 21. 6. 1933 (koncept) b. m., b. d., 2 listy (torzo)	16 ll	1933	1526	1
35	Nebeský Václav – Reinerová Greta Paříž (Paris), 29. 6. 1924	1 list	1924	1067	1

Rukopisy - vlastní

36 Rukopisný článek J. Alazarda „Aristide Maillol“ (fran.) 9 ll 1924 1729 1

Výstřižky

37 Novinové výstřižky o životě V. Nebeského 5 ks 1943-1949 1817 1

Tiráž

Václav Nebeský (*1889 – †1949) soupis osobního fondu

časový rozsah fondu: 1919-1948

počet evidenčních jednotek: 1 karton

počet inventárních jednotek: 37

rozsah v bm: 0,12 bm

stav ke dni: 18. 7. 2016

jméno zpracovatele: Lucie Večerníková

číslo evidenčního listu NAD: 38

číslo evidenční pomůcky: 80

počet stran: 8

schválil dne: 29. 7. 2016 Tomáš Hylmar